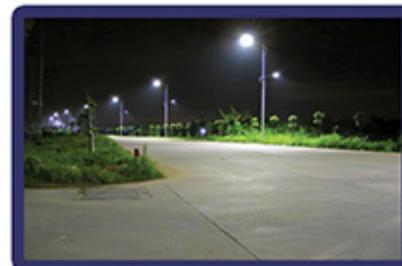

VODIČ KROZ KOMUNALNE USLUGE OPĆINE MAGLAJ

Kome je namijenjen ovaj Vodič?

Vodič koji se nalazi pred Vama namijenjen je građanima, korisnicima javnih usluga iz oblasti komunalnih djelatnosti kao informator o načinu na koji se te usluge pružaju.

U prvom dijelu Vodiča predstavljene su komunalne djelatnosti, njihova podjela, mjesto i uloga općinskih vlasti u njihovom pružanju, kao i način prikupljanja finansijskih sredstava za njihovo redovno obavljanje.

U drugom dijelu Vodiča poseban akcenat stavljen je na četiri javne usluge iz oblasti komunalnih djelatnosti sa kojima se građani i najčešće susreću a to su:

1. Snabdijevanje pitkom vodom, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda,
2. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada (smeća),
3. Održavanje javnih saobraćajnih površina,
4. Održavanje javne rasvjete.

Šta su komunalne usluge?

Komunalnim djelatnostima smatra se pružanje komunalnih usluga od interesa za građane i pravna lica, građenje i održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Ko je nadležan za obavljanje komunalnih usluga?

Nadležnost nad nekim javnim uslugama (obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita itd.) je podijeljena između općine i viših nivoa vlasti, ali u slučaju komunalnih djelatnosti, po pravilu, općina je ta koja obezbeđuje njihovo obavljanje. Rukovodstvo općine je dužno obezbijediti kvalitet, obim, dostupnost i kontinuitet u pružanju komunalnih usluga, a u skladu sa zakonskim obavezama i raspoloživim sredstvima.

Članom 9, tačka 1 Zakona o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona propisano je: „Općina obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz njenog budžeta obavezno povjerava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti koje je odlukama općinskog vijeća formirala za obavljanje tih komunalnih djelatnosti.“

Podjela komunalnih usluga?

Po načinu kako se mjere i naplaćuju od korisnika, komunalne usluge dijelimo na:

- usluge *individualne komunalne potrošnje*, i
- usluge *zajedničke komunalne potrošnje*.

One komunalne usluge i proizvodi za koje je moguće izmjeriti koliko je proizvoda ili usluge potrošeno od strane svakog pojedinačnog korisnika (voda za piće, grijanje, odvoz smeća itd.) su komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje.

Komunalne usluge i proizvodi za koje se ne može utvrditi koliko ju je pojedini građanin ili domaćinstvo koristilo (čišćenje grada, uređenje zelenih površina u gradu, javna rasvjeta itd.) su komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

U komunalne usluge **individualne komunalne potrošnje** ubrajaju se:

- Snabdijevanje pitkom vodom,
- Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda,
- Snabdijevanje prirodnim gasom,
- Snabdijevanje toplotnom energijom,
- Obavljanje javnog prijevoza putnika,
- Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih objekata i poslovnih prostora na deponiju,
- Odlaganje komunalnog otpada,
- Održavanje javnih parking prostora i garaža,
- Obavljanje pogrebnih poslova,
- Održavanja tržnica i pijaca na malo,
- Obavljanje dimnjačarskih poslova,
- Higijenska, strvoderska i kafilerijska djelatnost.

U komunalne usluge **zajedničke komunalne potrošnje** ubrajaju se:

- Odvođenje atmosferskih voda,
- Održavanje čistoće na javnim površinama i gradskim ulicama,
- Održavanje javnih površina,
- Održavanje grobalja i njihove prateće infrastrukture,
- Održavanje javne rasvjete,
- Obavljanje kafilerijskih usluga,
- Dekorisanje,
- Održavanje javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika,
- Održavanje javnih satova
- Zbrinjavanje komunalnog otpada nastalog u okviru djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje,
- Čišćenje i razgrtanje snijega i leda sa javnih radskih površina i lokalnih puteva, posipanje abrazivnim materijalom ulica i lokalnih puteva,
- Održavanje pasivnih mezarluka – grobalja, spomenika i spomen kosturnica i prateće infrastrukture u užem urbanom dijelu grada.

Ko pruža komunalne usluge?

Za potrebe pružanja komunalnih usluga, općina može osnovati javno komunalno preduzeće. Ukoliko javno komunalno preduzeće ne posjeduje odgovarajuće tehnološke i ekonomске uslove za obavljanje povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno dijela pojedinih komunalnih djelatnosti, obavljanje tih djelatnosti može se povjeriti drugom pravnom licu. Izbor se vrši na osnovu provođenja procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (Član 9, tačke 2 i 3 Zakona o komunalnim djelatnostima).

Kako se finansiraju komunalne usluge?

Dva su osnovna načina na koji se finansiraju komunalne djelatnosti: iz cijene same usluge i putem komunalne naknade. Dodatno, sredstva za pružanje komunalnih usluga se mogu obezbijediti iz budžeta općine ili iz drugih izvora prihoda.

- Cijena komunalne usluge

Cijenu komunalne usluge predlaže pružalac komunalne usluge (npr. javno komunalno preduzeće), a saglasnost na predloženu cijenu daje općinsko vijeće. Cijena komunalne usluge se formira tako da u sebi sadrži sve troškove koji su nastali pri pružanju usluge, uključujući i sredstva, rad, amortizaciju, električnu i drugu energiju, a može sadržati i iznos predviđen za proširenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Ukoliko je cijena koju općinsko vijeće utvrdi manja od stvarne cijene koštanja usluge ili se ne usaglašava sa rastom cijena, onda je općina davaocu komunalnih usluga obavezna nadoknaditi razliku sredstava za nastavak nesmetanog rada (Zakon o komunalnim djelatnostima ZDK, član 19).

- Komunalna naknada

Komunalna naknada je taksa koju općina uvodi za svoje građane u cilju obezbeđenja sredstava za pokrivanje troškova komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje, kao što je održavanje javnih površina i saobraćajnica, javna rasvjeta, odvođenje oborinskih voda i sl. Nisu sve općine u Bosni i Hercegovini (uključujući općinu Maglaj) odlučile da uvedu komunalnu naknadu. U općinama gdje postoji obaveza plaćanja komunalne naknade, osnov za njen obračun je površina stambenog, proizvodnog i poslovnog prostora (m^2), a visina naknade određuje se odlukom općinskog vijeća, podjelom na zone (1-6) i tarifama za svaku od zona.

Dobre prakse u pružanju komunalnih usluga?

- **Redovne konsultacije sa građanima** – o uslugama koje dobijaju
- **Jasne norme** – nivo kvalitete usluge koji se može očekivati
- **Jednak pristup uslugama** – svi građani trebaju da imaju podjednak pristup uslugama
- **Pravovremena informisanost** – redovne informacije posredstvom sredstava informisanja o kvalitetu usluga
- **Mogućnost za pohvale i pritužbe** – otvoreni i dostupni kanali za pohvale i pritužbe
- **Vrijednost dobijenih usluga** – sve usluge se moraju tehnološki i ekonomski opravdati tako da je građanima jasno zašto plaćaju određenu vrijednost za pojedine usluge

1. Snabdijevanje pitkom vodom, odvod i prečišćavanje otpadnih voda

Za dostupnost i kvalitet usluge snabdijevanja pitkom vodom i odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda nadležna i odgovorna je općina. Obavljanje ove usluge općina može povjeriti isključivo javnom preduzeću.

„Snabdijevanje pitkom vodom podrazumjeva poslove zahvatanja, prečišćavanja i distribucije vode za piće vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta korisnika, uključujući i mjerni instrument“.

„Odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda podrazumjeva sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda od priključka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, tretman otpadnih voda u uređaju za prečišćavanje, crpljenje, te odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septickih jama“.

Zakon o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona, član 4

Na prostoru općine Maglaj, ova komunalna usluga povjerena je Komunalnom javnom društvu d.o.o. Maglaj, koje upravlja sa 17,5 km glavnog cjevovoda, 23 km distributivne vodovodne mreže i 15 km kanalizacione mreže bez sekundarnih priključaka. Na vodovodnu mrežu je priključeno 4.150 domaćinstava, a na kanalizacionu 1.710. Na području općine Maglaj nema postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Za svoj rad KJD d.o.o. Maglaj obavezno je redovno podnosi godišnji izvještaj Skupštini i Nadzornom odboru društva na usvajanje.

Cijena usluge proizvodnje i isporuke vode za domaćinstva utvrđena je u iznosu od 0,62 KM/m³ (bez PDV-a) isporučene vode dok je cijena usluge prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda 0,19 KM/m³ (bez PDV-a). U slučaju da korisnici ove usluge nemaju ugrađene vodomjere, cijena za ovu uslugu utvrđuje se kao paušal na osnovu prosječne potrošnje u gradu koja iznosi 5 m³ po članu domaćinstva. Posljednja korekcija cijene vode za domaćinstva je izvršena 2003. godine i u proteklom periodu nije usklađivana sa porastom cijena energenata i drugih troškova.

Kontakt podaci:
KJD d.o.o. MAGLJ
Ulica mladih broj 4
74250 Maglaj
Telefon: 032 603 346
e-mail: kjddoomaglaj@bih.net.ba

2. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada (smeća)

Usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora spada u red usluga koja se finansira iz **cijene usluge**. Slično kao i sa vodosabdijevanjem, obavljanje ove komunalne usluge se povjerava javnim komunalnim preduzećima ukoliko javno komunalno preduzeće ne posjeduje odgovarajuću tehnologiju, općina ove poslove može povjeriti pravnom ili fizičkom licu koje je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

„Prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada iz stambenih objekata i poslovnih prostora na deponiju podrazumjeva prikupljanje komunalnog otpada na za to određenim mjestima i njegovo odvoženje na deponiju.“

“Zakon o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona, član 4”

Cijena odvoza otpada za domaćinstva utvrđuje se u zavisnosti od površine stambenog prostora domaćinstva u iznosu od 0,14 KM (bez PDV-a) po kvadratnom metru stambene površine.

Cijene vanrednog odvoza otpada, po pozivu, za pravna i fizička lica su utvrđene važećim cjenovnikom usluga KJD d.o.o. Maglaj.

Posljednja korekcija cijene prikupljanja i odvoza otpada za domaćinstva je izvršena 2009. godine i u proteklom periodu nije usklađivana sa porastom cijena energenata i drugih troškova.

Općina takođe nije koristila praksu drugih općina i nije uvodila taksu za korištenje deponije za odlaganje otpada.

Sveukupno, situacija neekonomске cijene ove usluge sve više postaje ograničavajući faktor sistemskog uređenja ove oblasti te će u budućem periodu zahtjevati definisanje koncepta i odnosa svih aktera uključenih u ove aktivnosti.

Na prostoru općine Maglaj ova komunalna usluga povjerena je Komunalnom javnom društvu d.o.o. Maglaj koje opslužuje nešto manje od 4.300 domaćinstava. Dodatno, KJD d.o.o. Maglaj odvozi i deponuje smeće za oko 360 pravnih lica. Tokom 2012. godine na deponiju je deponovano oko 10.236 m^3 otpada.

Kontakt podaci:

KJD d.o.o. MAGLAJ

Ulica mladih broj 4

74250 Maglaj

Telefon: 032 603 346

e-mail: kjddoomaglaj@bih.net.ba

3. Održavanje javnih saobraćajnih površina

Usluga održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima pripada komunalnim uslugama zajedničke komunalne potrošnje. Obuhvat ove usluge definiše se dokumentima koje predlaže nadležno odjeljenje u okviru opštine (najčešće je to odjeljenje za stabeno – komunalne poslove). Glavni dokument za određivanje obuhvata ove usluge je *Program zajedničke komunalne potrošnje*.

„Održavanje javnih površina podrazumjeva poslove uređivanja i redovnog održavanja zelenih i rekreativnih površina, javnih saobraćajnih površina (ulice, kolovozi, pločnici i rigoli, putevi, prilazi, prolazi, trgovi, podvožnjaci i nadvožnjaci, mostovi i stepeništa van zgrade, autobuska stajališta, ako nije uredeno posebnim propisom) i drugih površina koje posebnim propisima budu utvrđene kao javne površine.“

Zakon o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona, član 4

Potrebna budžetska sredstva za zajedničku komunalnu potrošnju, održavanje gradskih ulica, čišćenje javnih saobraćajnih površina u gradu (zimska služba i čišćenje ulica), održavanje i uređivanje javnih zelenih površina, održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima (horizontalna i vertikalna signalizacija), sanacija udarnih rupa, odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina, održavanje i modernizacija objekata zajedničke komunalne potrošnje (dekoracija grada, klupe, ljljaške, šahtovi i sl.), javna rasvjeta u naseljenim mjestima i djelatnosti zoohigijene, na godišnjem nivou, utvrđuju se odgovarajućim budžetskim pozicijama.

Održavanje ulica i trotoara u naseljenim mjestima

Finansiranje održavanja ulica i trotoara u naseljenim mjestima vrši se iz budžeta općine.

Imajući u vidu prirodu poslova koji su neophodni za vršenje ove usluge, kao i njihovu dinamiku, za potrebe vršenja ove usluge općina angažuje privredne subjekte koji su sposobljeni za vršenje ove komunalne usluge. U 2012. godini, većinu poslova po osnovu održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima vršila su preduzeća Hajdić d.o.o. Maglaj i KJD d.o.o. Maglaj.

Za prijavu problema sa pružanjem ove usluge, nadležna je Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Maglaj.

Pored komunalne usluge održavanja ulica i trotoara, koja se pruža u užem gradskom području, bitno je pomenuti i javnu uslugu održavanja cesta, koja se tiče ostalog područja općine.

Održavanje lokalnih i nekategorisanih puteva

Kada je u pitanju održavanje lokalnih i nekategorisanih puteva (seoski, poljski i drugi nekategorisani putevi), općina, shodno Zakonu o javnim nabavkama, angažuje firme-izvođače sposobljene za izvođenje ovih radova.

Izgradnja ulica i puteva

Izgradnja ulica i puteva, kao i drugih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima, vrši se iz budžeta općine te dijelom, sufinansiranja građana. U proteklom periodu, izgradnje ovog segmenta infrastrukture je vršena u skladu sa realnim mogućnostima, a kao preduslov za ekonomski razvoj i ujednačen život stanovništva na cijeloj teritoriji općine.

Kontakt podaci:
Općina Maglaj
Viteška br. 4
74250 Maglaj
Služba za urbanizam, geodetske
i imovinsko-pravne poslove
Kontakt telefoni: 032 609 670
032 609 674
(od 08:00 do 15:00 sati)

4. Upravljanje javnom rasvjetom

Usluga upravljanja objektima i uređajima javne rasvjete pripada grupi komunalnih usluga čije se finansiranje vrši iz budžeta općine i sredstvima građana.

„Održavanje javne rasvjete podrazumjeva održavanje objekata i uređaja javne rasvjete kojom se osvjetljavaju prometne i druge javne površine“.

Zakon o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona, član 4

Za potrebe održavanja javne rasvjete (popravak kvarova i zamjenu rasvjetnih tijela), Općina raspisuje konkurs i angažuje kvalifikovano preduzeće, poštujući proceduru javne nabavke. U 2012. godini ovu uslugu na prostoru za gradsko područje vršila je firma: d.o.o. "Elprom-Zamboni"Maglaj.

Izgradnja nove ulične rasvjete u naseljenim mjestima utvrđuje se planovima i dokumentima mjesnih zajednica i Službe za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Maglaj.

Općina Maglaj raspolaže sa 1.100 rasvjetnih tijela, 39 trafo stanica za kompletno područje općine. Za troškove električne energije u 2012. godini izdvojeno je oko 157.000 KM. Dodatno, za održavanje javne rasvjete je izdvojeno oko 25.000 KM.

U investiciona ulaganja na proširenju ulične rasvjete u jednoj gradskoj ulici i u dva naseljena mesta utrošeno je dodatnih 17.000,00 KM budžetskih sredstava.

Za prijavu problema sa isporukom ove usluge, nadležna Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Maglaj.

Kontakt podaci:

Općina Maglaj

Viteška br. 4

74250 Maglaj

Služba za urbanizam, geodetske
i imovinsko-pravne poslove

Kontakt telefoni: 032 609 670

032 609 674

(od 08:00 do 15:00 sati)

O projektu „Javno o javnim uslugama“

Projekat „Javno o javnim uslugama“ fokusiran je na pitanje odgovornosti lokalnih vlasti za kvalitet i dostupnost javnih usluga na lokalnom nivou. Odsustvo prakse praćenja rada lokalnih vlasti i mjerena njihove efikasnosti u oblasti pružanja javnih usluga, odsustvo dijaloga između građana i organizacija civilnog društva i predstavnika lokalnih vlasti o tim pitanjima kao i nedovoljan kapacitet građana i organizacija civilnog društva da se aktivnije uključe u zastupanje interesa građana u oblasti pružanja javnih usluga, samo su neki od razloga zbog kojih je projekat „Javno o javnim uslugama“ pokrenut.

Suština projekta „Javno o javnim uslugama“ jeste da:

- obezbijedi relevantne informacije o pružaocima javnih usluga na lokalnom nivou,
- inicira dijalog između građana i pružalaca tih usluga, i
- ojača kapacitete organizacija civilnog društva i građana o procesu kreiranja i realizacije javnih politika na okalnom nivou.

Projekat „Javno o javnim uslugama“ biće realizovan na području 6 opština (Dervente, Gračanice, Maglaja, Modriče, Šamca i Teslića). Finansijska sredstva za realizaciju projekta obezbeđena su od strane Fonda otvoreno društvo u Bosni i Hercegovini.

make development possible

Centar za menadžment, razvoj i planiranje
MDP Inicijative
tel: +387 53 20 371
fax: +387 53 200 373
e-mail: info@mdpinicijative.ba
www.mdpinicijative.ba

MDP
INICIJATIVE

Open
Society Fund
Bosnia & Herzegovina Fond
otvoreno društvo
Bosna i Hercegovina

O organizaciji

Centar za menadžment, razvoj i planiranje – MDP Inicijative počeo je sa radom u aprilu 2002. godine u svojstvu tima za implementaciju „Projekta razvoja opština - MDP“ finansiranog od strane Švajcarske agencije za razvoj i saradnju - SDC.

U januaru 2008. godine, Centar je preregistrovan kao neprofitno i profesionalno udruženje čiji je cilj promocija i podrška održivom loklanom razvoju, dobroj upravi i demokratskim vrijednostima na prostoru Bosne i Hercegovine.